

Przedpłata wynosi we Lwowie:

Rocznie 36 koron, — półrocznie 18 kor. — kwartalnie 9 kor. — miesięcznie 3 kor., za przesyłkę do domu dopłaca się 40 halerzy miesięcznie.
Z przesyłką pocztową w państwie austriackim cało-
rocznie 48 kor. — półrocznie 24 kor. — kwartalnie 12 kor. — miesięcznie 4 kor.
Z przesyłką pocztową za granicę do całych Niemiec rocznie 50 marek — kwartalnie 12 marek 50 fenigów — do Francji, Anglii, Włoch i Szwajcarii rocznie 80 franków — kwartalnie 20 franków.
Biuro Redakcji „Dziennika Polskiego”: plac Marjański liczb. 6 i 7. Telefon Nr. 171

Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Numer „Dziennika” kosztuje we Lwowie 10 halerzy.

DZIENNIK POLSKI

wychodzi codziennie nie wyłączając niedziel i świąt o godzinie 8 rano.

Ogłoszenia przyjmują we Lwowie:

Biuro Administracji „Dziennika Polskiego”, plac Marjański l. 6 i 7 i wszystkie Biura dzienników we Lwowie i na prowincji.
We Wiedniu: pp. Haasenstein & Vogler, (Otto Maas), M. Duker, H. Schalek, A. Oppelk's Nachf., Rudolf Moosse i J. Danneberg; w Paryżu: C. Adam 38 rue de Varenne.
Ogłoszenia przyjmuje się za opłatą 20 halerzy od jednego wiersza drobnym drukiem (petit).
Doniesienia o ślubach, zaręczynach i inne prywatne komunikaty po kronice za jeden wiersz 1 koronę.
Prywatne korespondencje 24 i nekrologia 40 halerzy od wiersza.
Inne ogłoszenia 3 halerzy od wyrazu. Pomieszkania i sklepy po 2 hal. od wyrazu.

Reklamy w rubryce „Nadesłane” 60 halerzy od wiersza.

Do czynu!

Lwów 15 lutego.

O mandat lwowski do sejnu po nieodżałowanej pamięci Franciszku Smolce — stanął pierwszy w szranki turnieju wyborczego... pan Ignacy Daszyński.

Po mężu, który był chlubą swego narodu i społeczeństwa, wzorem gorącego patrioty, patriarchą demokracji w najlepszym — iście Kościuszkowskim — stylu, a który przez dziesiątki lat był posłem stolicy kraju, odważył się dzisiaj wystąpić ze swoją kandydaturą trybun socjalistów galicyjskich, namiętny i w środkach nieprzebiegający kapral parlamentarnej obstrukcji Wolfów i Schoenererów w Wiedniu.

Po tym niezapomnianym obywatelu, który imię polskie i honor narodu milował nad wszystko w świecie, a sztandar idei narodowej tak wysoko niósł przez długie swe życie, odważa się dzisiaj — powtarzamy — wyciągać swoją rękę, ten, co z trybuny poselskiej we Wiedniu złościł i jadł smacznie przy każdej niemal okazji na swój kraj rodzinny, na swe społeczeństwo, na przeszłość i wielkie, wspaniałe tradycje swego narodu.

Byłoby to zaprawdę niesłychanie zabawne, lub zakrawałoby co najwyżej na mizerne szyderstwo, gdyby nie było w gruncie rzeczy objawem bardzo, bardzo smutnym i zatrważającym... Czyż społeczeństwo lwowskie — całe, jak ono jest, z tyle zasłużonym w historii narodu mieszczaństwem lwowskim na czele — do prawdy byłoby obecnie już owym „kadawerem”, na który kruki się rzucają?

Nie! Tak źle nie było nigdy i dziś nie jest! Nasz *senatus populusque leopolitensis* — choć widziany z bliska, robi wrażenie mozaiki weneckiej — tyle barw i składowych części artystycznie spojonych na nią się składa — na zewnątrz przecież jest jakby ze spiżu ulana, jednolita masa — a masa szczerze polska, szczerze

pow. kwidzińskim, Sumówko 2079 morgów w pow. brodnickim i Gostkowo 2734 morgów w pow. toruńskim. — Nadto „dla zaokrąglenia” niektórych swoich posiadłości nabyła komisja kilka gospodarstw włościańskich, tak, że cały jej nabytek w roku zeszłym wynosił 74.487 morgów i to w obwodzie rej. poznańskiej 8808, bydgoskiej 46.816 (!), kwidzińskiej 13.500 i gdańskiej 5364 morgów.

Na sprzedaż wystawiła komisja w roku zeszłym 1100 parcel, ile z nich sprzedała, komunikat jej w „Pos. Tagebl.” nie powiada, za to chwali się, że w zeszłym roku komisja rozwinęła bardzo żywą działalność, a to dzięki powiększeniu się jej kapitału zakładowego (o bagatelę 100 milionów!) i wielkiemu popytowi o parcele, skutkiem czego spieszenie trzeba było dzielić dobra na parcele. Osiedleni już chłopcy byli rzekomo najlepszymi agitorami komisji, listami, które pisywali do swych stron rodzinnych, przyciągali wielu osadników i wywołali tam przeświadczenie, że korzystniej jest osiedlać się „na wschodzie,” niż iść na niepewną granicę. W roku 1898 po raz pierwszy urządzone wspólne wycieczki do dóbr kolonizacyjnych sprawiły, że prawie wszyscy ich uczestnicy ponabylali parcele od komisji. Komunikat zajmuje się wreszcie działalnością polskich banków parcelacyjnych i powiada, że nie ma o niej specjalnych informacji, wnosi jednak, że nie była zbyt wielka, gdyż osiedlanie w ostatnich latach o wiele wolniejszą postępowało tempem, a to dlatego, że w kołach kandydatów na parcele nie pozostał w tajemnicy fakt, że bardzo wielu osadników rentowych, mimo stosunkowo dobrych zniw w ostatnim czasie i mimo ciężkiej osobistej pracy, nie mogło się ekonomicznie podnieść.

W tym względzie zapomniano dodać w komunikacie, że przyczyną tego są przeróżne trudności i weksacje, na jakie polscy osadnicy systematycznie bywają narażani ze strony władz, które, obchodząc ustawę o osadach rentowych,

niemieckiej firmy „Köhlengeschäft der Gewerbebank für Böhmen und Mähren in Aussig.” Obalenie doniesień mogło, że proces o używanie tej firmy przegrał bank „Ziwnosteński” także w drugiej instancji, gdyż sąd apelacyjny odrzucił jego rekurs i kazał mu posługiwać się czeską firmą „Obchod uhlím Ziwnostenské banky pro Cechy a Moravu v Usti” i zagroził, że każdy wypadek dalszego posługiwania się niemiecką firmą karany będzie grzywną 200 zł. Zarząd więc uścieckiej filii banku „Ziwnosteńskiego” zawiadamia właśnie osobnym cykularzem swych niemieckich klientów, że poddając się wyrokowi sądowemu, musi tymczasowo powrócić do firmy czeskiej. Wszelako nie daje za wygraną, lecz odnosi się z zażaleniem do najwyższych instancji i ma nadzieję, że najpóźniej do maja znów będzie prowadził interes pod firmą niemiecką.

Zażartą walkę konkurencyjną prowadzą od dłuższego już czasu dwa wielkie amerykańskie towarzystwa asekuracyjne „New-York” i „Equitable”, mające także w Europie rozgałęzioną sieć agencji. Znałe są one także we Lwowie i w całej Galicji, gdzie przez sprytnych agentów werbują klientów, zwłaszcza dla działu życiowego. Przez szereg lat walczyły te towarzystwa ustawicznym obniżaniem premij i udogodnianiem warunków ubezpieczenia, obecnie jednak chwytają się drastyczniejszego środka odmawiania sobie wzajemnie agentów. Właśnie ostatnimi czasy odniosła „Equitable” walne zwycięstwo, gdyż cały sztab akwizytorów towarzystwa „New-York”, złożony z przeszło 400 ludzi, przeszedł na służbę „Equitable”.

Dziś właśnie obchodzi Bank francuski stoletni jubileusz swego istnienia. W ciągu tych stu lat oddał on Francji nieocenione usługi, zwłaszcza przy spłacie kontrybucji wojennej Niemcom, a jak niesłychanie rozrósł się i spoutężniał, o tem niech świadczy tych kilka cyfr. W roku 1800 zapasy kasowe Banku francuskiego wynosiły 17 milionów franków, dziś wynoszą 3039 milionów, portfel wekslowy wzrósł z

tychczasowych członków do komisji krajowej dla podatku zarobkowego.

W końcu wybrano na członka do państwowej rady przybocznej dla przemysłu naftowego p. dra H. Kolischera, w miejsce p. Szczepanowskiego, który jeszcze w lecie zrezygnował.

Propaganda prawosławia.

„Prawitelstwiennyj Wiestnik” ogłosił w całej ośnowie pod tytułem: „Położenie prawosławia na kresach” raport oberprokuratora „najświeższego” synodu petersburskiego p. Pobiedonoscewa, o propagandzie cerkwi prawosławnej tak na zachodnich, jak i wschodnich kresach rosyjskiego imperium. Okazuje się z tego, że nie tylko nasi unicy w Królestwie są celem zasyłowania ich za każdą cenę z cerkwią prawosławną, ale, że losowi temu ulegają powoli, ale konsekwentnie i muzułmańskie plemiona kaukazkie, jak Gruzini, Czerkiesi i Tebińcy i luteraniska Finlandja, dla której wyznaczenie ewangelickie lepszym i silniejszym jest murem przeciw pochłonięciu jej przez molocha moskiewskiego, niż konstytucja fińlandzka, której cięń zaledwie obecnie pozostał. Raport synodu tak maluje położenie prawosławia w Finlandji, gdzie liczba wyznawców prawosławia wynosiła w roku 1897 42.963 dusz:

„W Finlandji zachodniej mieszka sporo Rosjan, którzy skutkiem niesprzyjających okoliczności, zupełnie „zeszwedzieli”. Tacy Rosjanie to wrogowie dla prawosławia element. Większość ich zupełnie nie potrzebuje cerkwi, jakby wstąpił im było należeć do prawosławia. Szczególnie to należy powiedzieć o zamieszkującej tutaj inteligentnej sferze prawosławnej. Przyczyna tego smutnego objawu zawiera się w zupełnym braku wychowania religijnego w zasadach prawosławia, skutkiem czego objawia się zupełne niezrozumienie ducha religii prawosławnej. Nie mały także wpływ wywiera to wrogość usposobienie do wszystkiego, co prawosławne, tak silnie roz-

było 63.470, oprócz tego znajdowało się 8000 wahających się. Dzieci niechrześcijańskie było 22.803, w związkach nieslubnych 8.496. W gubernji suwalskiej z pośród 14.670 przyłączonych mieszkańców było opornych 9.774, dzieci niechrześcijańskie było 2.022, w związkach nieslubnych żyło 806.”

Cyfrы te aż nadto wymownie świadczą o położeniu nieprawosławnej ludności w pomienionych gubernjach. Wobec tych także cyfr nie można się dziwić, jeżeli raport synodu stwierdza niepomyślny stan prawosławia na tych kresach, na których rządowi i cerkwi rosyjskiej najbardziej chyba zależy. Ale p. Pobiedonoscew nie chce wnikać w polubki sumienia ludności, opierającej się prawosławiu, lecz powód widzi w agitacji księży łacińskich, którym swoją drogą takiego rodzaju denuncjacje tylko najwyższy zaszczyt przynoszą, co jest to dowodem, że kapłani polscy nie odstąpili ani na krok od świętej misji, jaką na nich nakłada Bóg i Ojczyzna.

Trzydzieści lat trzeba było, aby do takich rezultatów doszła propaganda cerkwi prawosławnej w Chełmszczyźnie. Wątpić należy, czy drugich 30 wypleni do reszty ze sumień nieszczęśliwych unitów wiarą ojców. Ale to pewna, że ogłoszenie publiczne tego rodzaju raportów, we właściwym świetle stawiają wobec świata całego tego gwałciela sumień ludzkich, który się dumnie zwie „najświeższym” synodem — a w istocie jest tylko w *riasc* popa prawosławnego przebrany zandarnem carskim, z całą takiego zandarna drapieżnością i podłością.

Polacy i Czesi.

„Moskowskija Wiedomosti” przedrukowały w swych łamach artykuł „Słowa Polskiego”, w którym ta lwowska filja „N.-Fr.-Presse” przemawia za zizolowaniem Czechów w Radzie państwa, gdyż wówczas staną się oni w żądaniach swych skromniejsi. Przytoczywszy z radością te słowa, dodają do nich „Mosk. Wied.”

johannesburskiej, ustawione tu na wypadek wkroczenia Anglików.

Na czas wojny zaprowadzone zostały w Transwaalu bardzo surowe przepisy. Wszyscy mieszkańcy zaopatrzają się w paszporty, tzw. „Verlijst-Certificat”. Nasz Żmudzin otrzymał go w konsulacie francuskim. Wydane zostało specjalnie rozporządzenie tzw. „Martial-Law”, według którego nie wolno nikomu bez pozwolenia wejść do miasta lub wyjść z niego. Po godz. 9 wieczorem nikt nie śmie pokazywać się na ulicach miasta bez specjalnego pozwolenia, tzw. „Nacht-Persmit”. Kto, napotkany na ulicy, wykazuje się niem niemoże, osadzony zostaje w więzieniu, obcy poddany zaś zostaje wydany.

W mieście nie daje się odczuwać ani drożyzna, ani też brak produktów spożywczych. W Transwaalu w pełnym biegu jest 19 kopalni złota, czynnych jest również 9 kopalni węgla.

KRONIKA.

Pamiętajmy o gimnazjum cieszyńskim.

Djarjusz lwowski.

Piątek 16 lutego.

Powszechne wykłady uniwersyteckie. Dziś odbędą się następujące wykłady: w szkole im. Staszica, ul. Skarbowska 45, od godz. 1/8—1/9 dr. Próchnicki: „O austriackiej radzie państwa” i w instytucie fizycznym, ul. Długosza 8, od godz. 1/8—9/4 dr. Sieradzki: „Geologia historyczna.”

Teatr hr. Skarbka: „Wróble” komedia. Początek o godz. 7 wieczorem.

Kalendarz. Piątek (16): Juliany p. Wschód słońca o godzinie 7 minut 15. zachód o godzinie 5 minut 15.

Wiadomości osobiste. Minister spraw zagranicznych hr. Agenor Gołuchowski wyjechał dziś wieczorem z powrotem do Wiednia. — Ks. prałat Gnatowski przyszedł już zupełnie do zdrowia i wyjechał do Wenecji.

Z życia towarzyskiego. Dnia 17 lutego rb. odbędzie się we Lwowie w kościele OO. Bernardynów godz. 6 wieczorem, ślub panny Marji Grossowej, córki p. Antoniego Grossa, notariusza w Zaleszczykach, z drem Michałem Wiktorem, znanym dentystą tutejszym.

Z Uniwersytetu. P. Władysław Kozłowski, rodem z Kijowa, otrzymał na Uniwersytecie Jagiellońskim stopień doktora filozofii.

Honorowe obywatelstwo. Rada miejska w Drohobyczu zamianowała p. Apolinarego Jaworskiego, prezesa Koła polskiego, honorowym obywatelem miasta Drohobycza, za znakomite zasługi, położone około państwa, kraju i tego miasta.

Gmach skarbkowski — jak donosi jedno z pism wieczornych — pozostanie nadal w dzierżawie p. Lityńskiego. Na onegdajszym posiedzeniu rady administracyjnej fundacji skarbkowskiej, uchwalono załatwić spór z p. Lityńskim ugodowo, przy zmianie niektórych punktów kontraktu.

Dyrekcja policji przysłała nam następujące pismo: Wiadomość, podana w kronice czasopisma „Dziennik Polski” z dnia 14 lutego rb. nr. 45 pod tytułem „Zamach morderczy”, jakoby porucznik K. został uwiadomiony o zamierzonym na niego zamachu dopiero po wykonaniu takowego, nie odpowiada rzeczywistości stanowi rzeczy, gdyż, według aktów sprawy, uwiadomiła tego porucznika o groźnym mu zamachu, wskutek pisma tutejszej c.k. dyrekcji policji z 5 lutego rb. c. i k. komenda placu w przededniu atentatu. C. k. radca dworu i dyrektor policji *Krzysztofowski*.

Prezesem izby handlowej w Krakowie wybrano ponownie p. Alberta Mendelsburga, wiceprezesem p. Wojciecha Biechowskiego, delegatem izby do prezydium p. Henryka Schwarza.

Osy to możliwe? Pisma wiedeńskie donoszą: Studenci czescy, uczęszczający na uniwersytet wiedeński, wraz ze studentami południowo-słowiańskimi postanowili uczcić uroczystym wieczorem setną rocznicę urodzin południowo-słowiańskiego poety Presiny. Wieczorek ten ma się odbyć 7 marca, a protektorat nad nim objął hr. Harrach. Komitet zarządzający ten wieczór, rozesłał zaproszenia do wszystkich stowarzyszeń studentów słowiańskich, istniejących na uniwersytecie wiedeńskim, a więc także do polskiego stowarzyszenia akademików: „Ognisko”. Na zaproszenie to „Ognisko” odpowiedziało po niemiecku w te słowa: „Nie jesteśmy wcale Słowianami i prosimy nas w przyszłości uwolnić od podobnych rzeczy”.

Nie wierzymy w to, aby „Ognisko” na grzeczne zaproszenie mogło w tak niegrzeczny sposób odpowiedzieć. Jest to zapewne pomysł pism niemieckich w Wiedniu, wymyślony po to, aby studentów Polaków poróżnić z innymi słowiańskimi stowarzyszeniami akademickimi.

Niemowle płci męskiej, podzuciła wyrodna matka wczoraj wieczorem pod bramą kamienicy przy ul. Żródlanej 1. 34.

Zamach samobójczy. Onegdaj wieczorem zawieszono pogotowie stacji ratunkowej na ul. Żółkiewskiej 1. 5, gdzie p. W. K. usiłował sobie odebrać życie przez zażycie truciizny.

Akcja ratunkowa nie mogła być przeprowadzoną, bo samobójca nie pozwolił na wypompowanie mu żółdka i na żadne środki ratunkowe. Wobec tego posłano po domowego lekarza dra Borzęckiego, który z wielkimi trudnościami zdołał mu zaaplikować antydota i w ten sposób uratować od śmierci.

Koczebery. Codziennie zdarzają się u nas fakty, który powinny być ustawowo karane, a które, nie wiedząc dla jakich przyczyn są tolerowane, chociaż policja wie o nich bardzo dobrze. Do kawiarni, restauracji, szynków itp. instytucji zachodzą wczoraj rami indywidua — zawsze prawie żydzi — z koszami rozmaitych przedmiotów, o które grają za pomocą losów z publicznością. Gra polega na tem, że losy są opatrzone liczbami do 90 i podzielone na 3 serie, każda po 30 numerów. Ciągający los ma powiedzieć serię (pierwszą, drugą lub trzecią) i jeżeli wyciągnięty numer rzeczywiście do danej serii należy, wygrywa, w przeciwnym razie płaci pewną kwotę. Grać można o pieniądze lub jakieś przedmioty.

Zamiast losów używane bywają karty i wtedy gra jest nieco skomplikowaną. Ten niewinny na pozór rodzaj zabawy, staje się hazardowym, gdy stawka jest większą kwotą.

Jestto pewnego rodzaju oszustwo (tak się wyraża ustawa) a jednak patrzę się władze na nie przez palce. Dlaczego? To jest tajemnica. A zgubne skutki takiej tolerancji raz po raz wychodzą na światło dzienne. Jeden taki jaskrawy przykład notuje raport policyjny z dnia wczorajszego. Ubogi

chłopak, którego jedynym zarobkiem jest sprzedaż dzienna kart korespondencyjnych po ulicach miasta, wstąpił do restauracji żyda Fleischmana znajdującą się tuż obok policji, aby coś przekąsić. Tam wciągnął go do gry w „numera” taki pajak i wyssał z z chłopaka powoli cały jego dzienny zarobek. Chłopak jednak nie dał za wygraną i udał się ze skargą na „pajaka” do inspekcji policji. Ta przynawszy słusznego ograniczenia, osadziła oszustka-żyda w areszcie. Ale tyle podobnych pijawek chodzi jeszcze wolno? Możeby i ich wzięła policja pod swe opiekunkę skrzydła?

Zamachy dynamitowe w Paryżu. Z Paryża donoszą pod d. 13 b.m.: Znowu niewyszledzony dotąd sprawca podłożył w miejscach ustępowych lali targowej dwie bomby, które wstrząs strasznego huk eksplodowały. Policja jest zdania, że wchodzi tu w grę żakowski żart, a nie zamach anarzystyczny. Eksplozja nie wyrządziła znacznych szkód. Wyleciało tylko kilkanaście szyb. Z ludzi nikt nie poniósł szwanku. Na jednej z bomb znajdował się napis: „Vive l'anarchie.”

Dziennikarze w Serbji. Dzienniki belgradzkie donoszą, że rząd serbski wydał nowe postanowienie o dziennikarzach. Według tych postanowień redaktorom lub współpracownikom pism, wychodzących w Serbji, może być tylko ten, kto włada w mowie i piśmie trzema językami: serbskim, niemieckim i francuskim, oraz wykaże się świadectwem, że przez trzy lata uczęszczał na jeden z fakultetów w którym uniwersytecie europejskim.

Falszerze pieniądze. W Insbrucku aresztowano bandę falszerzy, którzy wyrabiali fałszywe piątki i w kurs je puszczała.

Zebrań przedwyborcze. Dziś o godz. 6 wieczorem odbędzie się w sali gimnastycznej szkoły im. Mickiewicza przy ul. Teatralnej, zebrańie w sprawie wyboru posła na sejm w miejsce śp. dra Franciszka Smolki.

Wybory w Bocheńskim. Dr. Serafiński cofną swą kandydaturę o mandat posła do sejmu z pow. bocheńskiego w miejsce śp. dra Hoszarda. Obecnie więc kandydują jeszcze dr. Bardel (Ludowice), ks. Stojalowski i prof. Matyja, popierany przez stronnictwo katolicko-narodowe.

Bal polski w Cieszyńcu urządzony staraniem Czytelni polskiej, odbędzie się w niedzielę w sali Eugeniusza.

Nowe urzędy pocztowe. Z dniem dzisiejszym wchodzi w życie dwa nowe urzędy pocztowe, mianowicie w Tamanowicach pow. mościckiego, tudzież w Ujanowicach pow. Limanowskiego.

Teofil Ziembicki. W Krakowie zmarł po krótkiej chorobie profesor gimnazjum św. Anny, dr. Teofil Ziembicki (Ziembra).

Charakterem nieskazitelnym, uosobieniem łagodnym i przymiotami serca zjednał sobie ogólną miłość, a zgon jego wywołał żal prawdziwy. Część jego pamięci!

Henryk Sienkiewicz otrzymał, jak się dowiaduje „Czas”, odznakę honorową dla sztuki i nauki *Ehrenzeichen für Kunst und Wissenschaft*, najwyższe w Austrii odznaczenie, jakie otrzymał mogą uczeni, poeci i artyści. Z Polaków posiadał je Matejko, a posiadają dr. Ant. Malecki i prof. Stan. Tarnowski.

W sprawie obowiązkowej ustawy pensyjnej dla urzędników prywatnych udala się w dniu 11 bm. do prezydenta ministrów oraz do ministra handlu i rolnictwa deputacja, złożona z 21 reprezentantów wszelkich austriackich towarzyszt urzędników prywatnych, a to w tym celu, aby raz jeszcze osobiście i dobitnie poprzeć tę, tak niezmierzenie ważną, a dość długo wlokącą się sprawę. Reprezentowane były: Galicja (przez prezesa tut. towarzysztwa Andrzeja hr. Potockiego i dyrektora Romualda Makarewicza), Śląsk, Czechy, Morawy, Solnogród. Austria wyższa, Karyntya i Tyrol. Imieniem deputacji przemówił Antoni Blechschmidt, prezes grupy wiedeńskiej, przedstawiając nadzwyczajną ważność i błogosławione skutki takiej ustawy, długo i niecierpliwie oczekiwanej i prosząc usilnie, aby rząd zechciał konieczność i to na najbliższych posiedzeniach wnieść w radzie państwa gotowy już projekt tej ustawy. — Wszyscy ministrowie, zwłaszcza prezydent ministrów dr. E. Körber, wyrazili się o sprawie nadzwyczaj żywcie, a prezydent ministrów przyrzekł, że szczerze zajmie się sprawą, będącą doniosłego znaczenia i że wnieśli w radzie państwa projekt dotyczącej ustawy, skoro tylko okaże się to możebnem. Minister Körber rozmawiał z każdym członkiem deputacji z osobą, najdłużej zaś z hr. Potockim, który upewnił ministra, że każdy z pracodawców w dobrze rozumiany własnym interesie powita z radością tę ustawę. — Nie ulega już wątpliwości, że sprawa pensyjnego ubezpieczenia urzędników prywatnych zupełnie w myśl własnych ich życzeń będzie załatwioną, skoro tylko wewnętrzne stosunki polityczne pozwolą wogóle na jej traktowanie w radzie państwa. — Nazajutrz 12 bm. byli reprezentanci grup: polskiej, czeskiej i niemieckiej u ministrów: dra Pięta i dra Rzezka, którzy przyjęli deputację nadzwyczaj życzliwie i dali zapewnienie, że użyją swego całego wpływu, aby projekt ustawy o przymusowym zabezpieczeniu urzędników prywatnych był wniesiony w radzie państwa natychmiast po jej zwolnieniu.

Pijawka chłopska. Z Tarnopola donoszą: Żandarmerja uwzględniła w Tarnopolu i sądowni oddała bardzo bogatego żyda Weissbroda: podobno lichwiarza chłopskiego. Weissbrody z praojców dziedzicznie prowadziło rzemiosło lichwy wyłącznie z włościanami, albowiem żandarmerja skonfiskowała wskazaną przez chłopów i nazywaną przez tychże „ewangelję”, księgę czarną wierzyteli podobno z przeszłego wieku *in continuo* prowadzoną i podawaną z olejów na synów, a prowadzoną w języku hebrajskim. Żandarmerja skonfiskowała też stokilkanaście weksli chłopskich, z tego mnóstwo fałszowanych i poprawionych. Dotąd niezmordowana w śledzeniu żandarmerja zdołała wyśledzić około 200 pokrzywdzonych włościan.

Słownictwo techniczne. Odczuwając wielki brak wyrazów technicznych polskich nawet na pojęcia zasadnicze, oraz ze względu na trudność wyszukania i zebrania wyrazów, istniejących w uśtach ludu w dawnej literaturze, a zapomnianych w piśmiennictwie technicznem: wreszcie zważywszy, że tworzenie nowych, wobec wstępu języka polskiego do słów składanych, jest zadaniem nielatwem, redakcja „Przeglądu technicznego” w Warszawie ogłasza konkursna wyszukanie wyrazów technicznych polskich na pojęcia, podane w językach obcych w spisie wyrazów konkursowych i wyznacza nagrodę główną rbl. 200 oraz nagrody dodatkowe w sumie ogólnej rbl. 100.

Aresztowany przez sądy pruskie pod zarzutem zdrady stanu redaktor „Gazety Ostrowskiej” Witold Leitgeber, liczy 30 lat i jest członkiem poważanej rodziny poznańskiej, zajmującej przodujące stanowisko wśród obywatelstwa i kupców poznańskich.

Ojciec jego, Mieczysław Leitgeber, założył i przez długi szereg lat prowadził księgarnię, wydał wiele cennych wydawnictw, a znany był także jako zdolny pisarz ludowy, piszący pod pseudonimem „Mieczysław z Poznania”. Obecnie księgarnia ta, oraz drukarnia należą do stryja oskarżonego, p. Jarosława Leitgebiera. P. Witold Leitgeber po ukończeniu gimnazjum poświęcił się także księgarstwu; pracował kolejno u stryja swego w Poznaniu, u Altenberga we Lwowie i u Benzigera w Einsiedeln w Szwajcarii, w końcu zaś był dyrektorem filji Benzigera w Kolonii. Przebywając na obczyźnie, brał żywy udział w życiu wychodźców polskich w Rapperswyli, w Zurichu i Kolonii, w którym to ostatnim mieście piastował godność prezesa stowarzyszenia polskiego „Skala”. Na obchodach narodowych w tytułach miażdżał wygłaszał odczyty, technące gorącym patriotyzmem, a które wydał drukami. Odbyszy liczne podróże po Szwajcarii, Francji i Włoszech, z których reminiscencje spotykamy w wydanych przez niego dwóch tomikach poezji, przed trzema laty wrócił do kraju i osiadł w Poznaniu, w Ostrowie. Założył tam księgarnię, drukarnię, oraz pismo „Gazetę Ostrowską”, będącą organem pogranicza śląskiego. P. Leitgeber próbował także sił swoich na niwie dramatycznej, a jeden z jego utworów grany był na scenie poznańskiej.

Kradzież. Do złotnika Sassa, mającego swój sklep w Ryuku, przyszedł onegdaj wieczorem jakiś mężczyzna i chciał mu sprzedać pierścien złoty z brylantem, wartości 200 koron. Ponieważ indywiduum, ze względu na swój ubogi ubiór i nędzne *exterieur*, wydało się Sasso podejrzanem, dlatego sprowadził je na policję. Tu wyszło na jaw, że mężczyzna ów nazywa się Mielnik, był lokajem u śp. Fr. Kuczyńskiego i tam skradł prawdopodobnie ów pierścien. Do kradzieży jednak się nie przyszył, twierdząc, że znalazł pierścienek w papierach. Przy osobistej rewizji znaleziono przy Mielniku jeszcze szpilkę do krawata, wysadzaną perłami i dwa pierścienie, pochodzące, według wszelkiego prawdopodobieństwa, z kradzieży u swego dawnego chlebodawcy.

Z kościoła OO. Karmelitów we Lwowie skradł wczoraj w nocy niewiadomy sprawca 2 srebrne lichtarze. Za świętokradczą policja lwowska czyni poszukiwania.

Smutne wesele. W niedzielę o godzinie 12 w południe odbył się w Krakowie w kościele OO. Karmelitów ślub 25-letniego wyrobnika Józefa Oprycha. Zabawę weselną urządzono w Krowodrzy. Z początku bawiono się wesoło, ale wkrótce doszło do bitki. Bitka zaważyła o godzinie 4 popołudniu; ofiarą jej padł pan młody, otrzymał bowiem straszną ranę, zadaną nożem w okolicy łopatki prawej, przechodzącą prawie na wylot. Cios był niesłychanie silny. Co było powodem zadania rany, zemsta, zadróska, czy prosty wypadek wśród zamieszania, dotąd niewiadomo. Ciężko skaleczony Oprych pozostawił ranę przez poniedziałek i wtorek bez opatrzenia; dopiero onegdaj o godzinie 4 popołudniu wójt Krowodrzy zawezwał pogotowie Towarzystwa ratunkowego, które natychmiast z pomocą pospieszyło i chorego przewiozło na oddział chirurgiczny szpitala św. Łazarza.

Stan nieszcześliwego pana młodego jest groźny, tem więcej, że rana tak długi czas była zaniedbana. **Walka z kłusownikami.** W Morathal koło Waidring w Tyrolu, miała onegdaj miejsce wielka walka między żandarmem, strzelcami, a dwoma kłusownikami, którzy właśnie jelenia i trzy gemy na sianie ładowali. Jednego z kłusowników, rodem z Kirchdorf zastrzelono, komendant zaś posterunku żandarmerji Hass z Waidring, otrzymał śmiertelny postrzał w piersi. Drugi złoicyca został tylko postrzelony i po schwytniu przetransportowany do więzienia w Kitzbühl.

Konkurs męskiej piękności. Na balu maskowym, urządzonym w Moguncji przez stow. karnawałowe w ratuszowej sali, panie pełniły obowiązki sędziów. Rezultat konkursu był niespodziewany, bo dany ogłoszili zwycięzcami pewnego głowatego młodzieńszka i — pewną damę z baletu, przebraną za ekscentrycznego modnisi.

Koniec zdrajcy. Z Durban w Natalu donoszą, że rozstrzelano tam tymi dniami 60-letniego Anglika, szefa sygnałów latarni morskiej w porcie durbańskim, który miał służyć Boerom za szpiega. Za pomocą sygnałów z latarni miał on mianowicie dawać nieprzyjacielowi znać o liczbie i rodzaju lądujących wojsk angielskich. Za każdą depeszę sygnałowa miał otrzymywać 1500 franków, a od początku wojny miał zarobić do 150.000 franków. (Wygłada to na kaczkę”, bo odległość od portu w Durban do najbliższych posterunków boerskich, jest zbyt wielka, aby sygnały mogły być widziane).

O oryginalnym zdarzeniu donosi „Tytl. Listok”. We wsi Kerkendź w powiecie szemachimskim przyniesiono do chrztu w tamtejszej cerkwi ormiańskiej dwoje dzieci jednej płci. Duchowny zanurzył równocześnie obu malców w chrzcielnicę i oddał ich następnie rodzicom chrzestnym. Kiedy odniesiono dzieci do domów rodzicielskich, jedna z matek oświadczyła, iż jej zamieniono dziecko. Rodzice chrzestni udali się zatem do matki drugiego nowo ochrzczonego malca, aby żądać zwrotu zamienionego przez nieuwagę dzieciaka. Tu jednak spotkali ich odmowa, gdyż matka utrzymywała stanowczo, iż otrzymała swojego noworodka. Jedno z dzieci miało być silnie zbudowane i o różowej, zdrowej cerze, drugie zaś wątłe i smagławe. Interwencja wiejskich, ani powiatowych władz nie zdołała załagodzić tego sporu, więc obie matki mają stanąć przed obliczem sędziego pokoju, który będzie musiał odegrać rolę Salomona.

Skarbiec cesarzów greckich. W Konstantynopolu odkryto obecnie skarb z czasów bizantyjskich w starożytnym skarbcu cesarzów greckich. Robotnicy, jak piszą w Konstantynopolu, dostrzegli niedawno w ścianie obok Hagia Sophia drzwi kamienne, które widocznie do innego głębszego sklepu prowadziły. Wybrana do tego komisja kazala drzwi otworzyć i dostała się przez nie do głębiej położonego, niskiego, lecz bardzo obszernego sklepu, zapelnionego skarbami z czasów zdyobicia Konstantynopola. Liczne przedmioty przeniesione zostały do jednego z pałaców cesarskich, jednak co do wartości ogólnej odkrycia — najściślej zachowane jest milczenie. Tyle tylko dowiedzieć się można było, że wśród znalezionych przedmiotów znajduje się wiele broni, a szczególnie zbiór cesarza Konstantyna Paleologa.

Kobiety strażakami. W Londynie i w innych miastach Anglii istnieją przy zawodowych strażach ogniowych osobne oddziały ratunkowe, utworzone z kobiet. Zadaniem tych oddziałów jest ratowanie kobiet podczas pożaru w nocy. Każda kobieta strażak jest umundurowana i uzbrojona. Noszą one krótkie wełniane bluzki, spodnie z tego samego materiału, wysokie lakierowane buty, czapki, toporki i linewki ratunkowe. Podczas międzynarodowego zjazdu strażackiego w Paryżu wykonywały poprawnie popisowe

ćwiczenia. Na sygnał alarmowy zjawily się na miejscu ćwiczeń wózkami szpitalnymi, po którego bokach wisiały drabniki hakowe i różne inne przyrządy ratunkowe. Wysiady z wózka zwinnie i szybko zamieniały go w okamgnieniu na wózek ratunkowy z łózką, a następnie kilka z nich drabniki hakowymi dostało się do okna piątego piętra, w którym umieściły wór ratunkowy. W przeciągu 5 minut uściły tym worem 6 kobiet, a na sygnał trwogi linewkami na dół pojeżdżały. Jedna z nich zjeżdżając po linewce zatrzymała się przy oknie drugiego piętra i stamtąd zabrała ze sobą jedną, rzekomo omdlałą kobietę. Służbę przy wzywaniu kobiet wyratowanych worem pełniły także same, nie dopuszczając do tej czynności mężczyzn.

Do dzisiejszego numeru dołączamy 15 arkusz zajmującej powieści Piotra Salesa p. t. „Tajemnica cyrku”.

* *Reporteur teatralny.* Teatr hr. Skarbka. Dziś w piątek „Wróble”, komedia w 3 aktach Labiche i Delacour, w sobotę popołudnie „Otello”, tragedia; wieczorem „Zydowka”, wielka opera w 3 aktach Halevyego; w niedzielę popołudniu „Jarmark małżeńskich”, krotowidła; wieczorem „Traviata”, wielka opera; w poniedziałek „Kordjan”, poemat dramatyczny Juliusza Slowackiego w 10 obrazach; we wtorek „Tannhäuser”, wielka opera w 3 aktach Ryszarda Wagnera; w środę „Kordjan”, poemat dramatyczny.

Dyrekcja teatru donosi, że bilety kupione na „Tannhäusera” ważne są na „Zydówkę”, bilety zaś wtorkowe z datą 20 b. m. ważne na ten dzień na przedstawienie „Tannhäusera”.

* *Z koła literacko-artystycznego.* Trzeci wieczór z tańcami, odbędzie się w sobotę dnia 17 h. m. Początek o godzinie 7 wieczorem.

* *Na wtorkowy wieczór* na dochód stacji ratunkowej i polikliniki, są do sprzedania po 25 zł. dwie łóża w sali kasynowej, każda na 5 osób. Blizsza wiadomość w biurze Kasyna.

* *Sluby.* Dnia 17 h. m. o godzinie 7 wieczorem w Lwobogostawionym zostanie w kościele OO. Jezuitów we Lwowie związek ślubny dra Tadeusza Łódzka Muszyńskiego, koncepcji namiestnictwa, z panną Karolą Balcówną, córką adwokata kraj. dra Wł. Balci.

Dnia 24 lutego o godzinie 7 wieczorem, odbędzie się w kościele OO. Bernardynów we Lwowie, ślub wiceprezesa ministerstwa w ministerwie skarbu dra Jana Mirzyńskiego z panną Jadwigą Lewakowską, córką dra Marjana i Jadwigi z Czapelskich.

* *Wieczór z tańcami.* Stowarzyszenia kupców i młodzieży handlowej, odbędzie się jutro w salach strzelnicy miejskiej. Ktośby jeszcze zaproszenia nie otrzymał, zechce się zgłosić do Stow. ulica Czarneckiego 1. 1.

* *Wieczór akademicki w Strzgu.* 30 młodzieńców zjechała dnia 18 h. m. do Strzga na wieczorek z tańcami urządzony staraniem „Czytelni akademickiej”, połączony z produkcjami młodego, a już znanego ze swych występów chóru akademickiego. Komitet nie szczędził zabiegów, by urozmaicić wieczorek a tem samem zasłużyć na sympatię publiczności stryjskiej. Nie ulega więc wątpliwości, że Stryjankie przyjęciem swoim nie zmrożą ich zapalu, lecz przynij ich z otwartymi ramionami, tem bardziej że nadarzyła się pyszna sposobność wyhawienia się i wytłanienia, a prztem popiera się cel szlachetny, gdyż dochód przeznaczony jest dla „Czytelni akademickiej”.

* *Związek kat. Tow. i Zakł.* dobroczynności składa podziękowanie pp. Dziwkowskiej i G. Józefie Trerowej, które ofiarowały 2 maszyno do szycia. Jedną z nich przeznaczono dla rodziny N., drugą obdarzono inną rodzinę zostającą pod opieką Towarzystwa.

* *Drugi koncert* Towarzystwa muzycznego odbędzie się w niedzielę dnia 18 h. m. wyjątkowo o godzinie pół do 1 w południe, z powodu, że niektórzy członkowie orkiestry przez cały tydzień nieustępnym zajęci są w teatrze. Program koncertu jest następujący:

Solennanna „Uwertura do „Genowefy”, Beethovena symfonia 4-bur, Filicha „Wieczorem i Zielenskiego, Polonez.”

Zmarli:

W Stanisławowie zmarł Alojzy Stanski, kucyp. dyrektór kolejowej, lat 34.

Z historii karnawału 1900.

BAL PRASY.

Lwów 15 lutego.

(Na placu boju. — Bal się zaczyna.

Toalety.

Godzina 9-ta wieczór. Jeszcze prawie ciicho. Gustownie odnowione i rozszerzone salony Kasyna miejskiego zasnują pełnem życiem balowym dopiero po 10. Korzystajmy z czasu i oglądnijmy przyszły... plac boju.

Na placu boju. O, tak, sala balowa, to miejsce bitwy. Rotowy ogień... spojrzeń tutaj pada, a i innych zabójczych sposobów nie brak: uśmiechy, uścisłki dloni, słowa, półsłówka... Walka o względy, o uśmiech, o serce, o posag.

„Już wszystkie przygotowania ukończono — do dekoracji sal nie brak ani jednego gwóźdźka. Dekoracja bardzo gustowna. Pomyślano o tem, aby była nietylko ładna, ale i praktyczna, t. z. aby nie zabierała dużo miejsca, tak potrzebnego do tańca.

Zasłużona w tylu kampaniach karnawałowych, a zwykle nie dekorowana „sala główna”, otrzymała tym razem „dekorację”. Jest nią alegoryczna figura, przedstawiająca „prasę”. Obraz ofiarowany Twarz. dziennikarskiemu przez p. St. Jasińskiego dekoratora nowego teatru, wisi naprzeciw estrady dla muzyki i przedstawia się bardzo okazałe i bardzo efektowne. Ale wybacz ofiarodawco, sprawozdawca nam mały zarzut do zrobienia: Twój obraz przedstawia potężnego mężczyznę, trzymającego jedną ręką pochodnię, a drugą wspiętego o maszynę... czemu? Przecież we wszystkich językach świata jest prasa rodzaju żeńskiego. Czyż nie tak, żonaci koledzy?

Druga saa, mniejsza, przygotowana również do tańca, barzo oryginalna. Gdzie okiem rzucisz, zwierciada. Przypomina ona opis sal w dawnych zankach ryerskich. Patrzysz przed siebie, zdaje ci się, że ściana gdzieś się usunęła; nie ma końca przestrzeni, tylko ciągły ruch: ludzie idą, idą — to obraz rzucany przez zwierciadło naprzewłoko...

Salka obok cukierni przemieniona w oranżeryę. Wspiałe krzewy. Lampa przysłonięta niebieskimi olonkami. Swojsko tu, miło, zacisznie. Obok aniemik podawać będzie chłodzące napoje, tu „świętynia dumania” i słodkich półsłówek... Pszczółka przecieiała, śledząc za słodczyką — nie, motyl — gdzieś tam, skądże to przywidzenie.

Salka ook wejścia wygląda, jak bogaty namiot turecki Kostowne makaty i dywany biegną aż do stropu. Światła z za abażurów rzucają czerwone blaski. Brak tylko niezbędnych w każdym domu muzeumafskim sorbetów różanych na niskich stołkach, a możnaby sądzić, że si jest gdzieś w gósinie u jakiegoś padyszacha. Choć nie; różnnych słodczy nie potrzeba, ani dumnych padyszachów, ani zacofanej Turcji! Po co? Jesteśmy w „szczęśliwej” Galicji!

Wejście, schody, przemieniono w krzewistą

aleję. Światła auerowskie udają z powodzeniem... słońce.

Bal się zaczyna.

Przyjacielem dziennikarzy — całe miasto. Wszystkie stany, świat naukowy, mieszczański, urzędniczy... Tłumy przybywają. Honory domu robią: Prezes Towarz. dziennikarskiego, Liberal Zajaczkowski, wiceprezes Towarz. Kazimierz Skrzyński, redaktor Kucharski, red. dr. Adam Bieńkowski, red. Laskownicki i red. Rolle. Co raz gwarniej, rojniej w salonach...

W pierwszej parze rozpoczynającego bal polonesa szli: Prezes Towarz. dziennikarskiego, p. Liberal Zajaczkowski z protektorką balu, marszałkową hr. Badenową; w drugiej marszałek kraj. hr. Stanisław Badeni z prezydentową Malachowską, następnie prezydent m. Lwowa, dr. Godzimir Malachowski z Kazimierzową Badenową; wiceprezes Towarz. dziennikarskiego, p. Kazimierz Skrzyński z p. Aleksandrową hr. Pinińską, starosta Wacław Zaleski z p. Seferowiczową; radca dworu, dyrektor poczy p. Seferowicz z p. profesorową Łukasiewiczową, rektor dr. Abraham z p. inspektorową Tokarską, itd. itd. — barwnych par legion.

Namieśnik hr. Leon Piniński zagościł również u „dziennikarzy”, ale nie tańczył.

Podajemy poniżej nazwiska tych, których w wirwarze balowym zdołaliśmy zanotować, pp. Augustynowicz, br. Brunicki z Lubienia, prezyd. Bauch, Berson, Bogdanowicz, Baczewski, Bialas, Breyer, Barwiński, dr. Burecz, Bieńkowsky Bog., Bohussówna, Czapelski Tadeuszowie, wiceprezydent Ciuchciński, radca Choledecki, Chmieliński, radca Dorozewski, Dulebowie, Dydyński, Leonowicz hr. Dzieduszycka, prof. Fiedler, Cyprjan Godebski, Gubrynowicz, Włodzimierz Gniewosz z córkami, Heller, Heinowicz, Stanisławowicz i Zygmunowie Jasiński, nestor lwowskich dziennikarzy Platon Kostecki, Korzeniowski, prokurator skarbu Korn. dyr. Krzaczkowski, Kraus, Aleksandrowa Krzczunowiczowa, Krechowicka, Liedl, Bol. Lewicz, Lewakowscy, Loewenstein, Legeżyński, Matuszewiczowie, Michalscy, prof. dr. Mars, Mordzewscy z Królestwa, K. Misiński, Nowacki, Neuhausierowie, rektor pol. Niemietowski, Ogńska, dr. Obtułowicz, Oczosalscy, dyrektor Tadeusz Pawlikowski, Pohorecki, Pawlików-Nowakowska, dr. Pisek, hr. Emil Potocki, Piepes-Potatynski, Pieńczykowski St., Melitonowie Pieńczykowscy, ks. Jul. Puzynina z córką, Rejchan, Rybkowski, Rawski, Richtmanowie, Władysław Starkłowa, dr. Solański, Szyszyłowicz, Schmidt, Stroynowscy, Schuppówna, Tenner, Tokarscy, Trześcińska, redaktor Vogel, dr. Wiczowski, dyr. kol. Wierzbicki, Wybranowski, Woleński, dr. Ziembicki, Zgórcy, Zieliński i w. i.

Do kadryla stanęło 130 par. W szóstą figurę okazał p. Zeleniśki, że jest mistrzem w rozważnem, a prztem pomysłowym kierownictwie tańcami.

Toalety.

Dużo pięknych toalet można było

o szerokich kryszach kapelusze na głowach z dzianami w dloniach — to „Boerzy”. Urządzają oni zasadzkę na „Anglików”. Po chwili w rytmicznie tańczącym wbiegają „Anglicy”. Odnoszą ich helmy na głowach i chorągwie.

Burowie z wniesionymi dzidami przypuszczają atak i... biorą „Anglików” do niewoli. Ale jeszcze nie koniec „walki”. Na odsiecz Anglikom przybywają posiłki, lecz i tu pomoc bezskuteczna. Burowie zwyciężają, biorą wszystkich wrogów do niewoli, następuje triumfalny pochód z różnokolorowymi lampionami i koniec barwnego obrazu.

P. Żeleński ułożeniem tej figury i doskonałym jej wykonaniem, zdobył sobie ogólne uznanie zebranych i zasłużył sobie na szereg podziękowań. Takiego kotyljona, jak wczoraj, dawno nie tańczono w sali kasynowej.

Protektorem *balu pani marszałkowej Badenowej za gorące starania około powodzenia balu, należy się wdzięczność.

Za sprzedawanie kwiatów i szampana na dochód funduszu Towarz. dziennikarskiego, należy się serdeczna podziękawanie: Aleks. Krzeczunowiczowej, Aleks. Pinińskiej, Pohoreckiej i pannie Puzyniance.

Dziennikarze mogą być zadowoleni: „bal” wczorajszy to sukces, najświetniejsza zabawa tego karnawału.

O godzinie 5 jeszcze tańczono.

Karnecik.

Dobrze robią „komitety balowe”, że się starają, aby „karneci” były ładne. W tej małej książeczce mieści się często najpiękniejszy ustęp historii całego życia. Czasem po latach była „królówką balu”, gdy jest hardze smutną, bierze do ręki „karnecik” i czyta historię szczęścia: „Kadryl I. — Henryk; Mazur I. — Henryk; Kotylion — Henryk; Lancier — Władysław; Mazur II. i kadryl II. również Henryk...” A przecież nie została żoną Henryka!..

„Karneci” wczorajszego balu bardzo ładne; Gustowna metalowa staluszka w stylu *rococo* na białym fontaizu. W staluszce biała, oprawna w skórę książeczka. Cacko.

Notatki literackie i artystyczne.

„Powrót do kraju”. Dyrekcja teatru lwowskiego wystawi w najbliższym czasie dramat pt. „Powrót do kraju”, którego autorem jest dr. Kazimierz Rakowski, bawiący obecnie stale we Lwowie. Tło dramatu zaczerpnął autor ze stosunków emigracji polskiej w Niemczech.

Nowa sztuka G. Hauptmanna: „Jan und Schulk”, wystawiona przed paru dniami w „Deutsches Theater” w Berlinie, wywołała powszechny niesmak i rozczarowanie. Treścią jej jest historia drapieżnika, przetrzebionego (podczas jego snu) przez kaprys możnowładcy na księcia — ta sama historia, którą obrał Szekspir, Holberg, Baryka, Fredro, etc. każdy na swój sposób. Sztuka Hauptmanna okazała się pozbawioną dowcipu i wdzięku, a nawet pod względem charakterystyki figur zupełnie nieudaną odmianą dawnego motywu. Jeden z krytyków niemieckich pisze: „Wobec takiego poety jak Hauptmann i wobec jego ogromnych zasług — można co najwyżej ostatnią jego sztukę... przemilczeć”.

Wystawa dzieł Wereszczagina, przedstawiających cykl epizodów z wojen napoleońskich, otwartą zostanie w Warszawie w marcu b. r.

Głosny romans Wiktora Hugo „Nedziny”, został przebrany na scenę i wystawiony z wielkim powodzeniem w teatrze „Porte Saint Martin” w Paryżu. Nową sztukę przełożono już na język polski i zostanie wystawiona niebawem w Warszawie.

Nowelista angielski, Blakmore (Ryszard Doddridge), w 75 r. życia. Utwory jego odznaczały się trafnością spostrzeżeń i dobrym humorem. Najlepszym jego dziełem był romans „Lorna Done”, który też został przełożony na wszystkie niemal europejskie języki.

Nowa opera. Kamil Erlanger dorobił muzykę do libretta p. t. „Żyd polski”, wykrojonego ze znanej sztuki Erekmann-Chatriona. Dzieło to wystawia Opera komiczna w Paryżu, z udziałem słynnego barytonisty Maurela, który odśpiewa partię tytułową.

Izba sądowa.

Petersburg 15 lutego. (Sprzeniewierzenie.)

Po dziewięciodniowej rozprawie zasądzony został Jan Groes, szef tutejszej filii „Credit Lyonnais”, za roztrwonienie sumy 90.000 rubli, na utręte wszelkich praw i zesłanie na 2 lata rot arestanciach. Współwinny buchalter, Węgiel, skazany został na jeden rok rot arestanciach i również na utratę wszelkich praw.

Rzym 16 lutego.

(Sensacyjny proces.)

Przed sądem apelacyjnym w Padwie toczy się od kilku dni proces, wytoczony księżnej Beaufremont-Bibesco i księdzu Janowi Cogo o falszowanie metryki chrztu. W pierwszej instancji proces ten toczył się zeszłego roku w Wenecji i, jak donosiliśmy, wówczas księżna Laura Beaufremont-Bibesco, z domu Leroux, Belgijka, skazana została na 2 lata więzienia, współwinik zaś jej k. Cogo na półtora roku. Powód do rozprawy, przypominany, był następujący:

Księżna Beaufremont, znana awanturka, rozwiezioną z dwoma mężami, poznała w czasie swojej peregrinacji po hotelach, w Genui, Ewelinę Tilkin z Liego w Belgii, która pierwotnie występowała w Café-Chantant w Paryżu, potem wyszła za tenora Prévost, a następnie zaczęła szukać szczęścia na szlaku międzynarodowych, w miejscowościach uczęszczanych przez bogatych turystów. Ewelina Tilkin miała adoratora księcia Jerzego Trubeckiego, który przyrzekł, że się z nią ożeni, byłoby się wylegitymowała, jako osoba z wyższych sfer. Księżna Beaufremont, przy pomocy swego przyjaciela, kniazia Romualda Giedroycia, z Litwy i księdza Cogo, doprowadziła do tego, że ten ostatni wszął do aktów parafjalnych jednego z kościołów w Wenecji fałszywy akt urodzenia Eweliny Tilkin, w którym ks. Giedroyc uznawał ją za swoją córkę, urodzoną jakoby z hrabiny Sathin von Hartenstein, dzia mieszkażącej w Ameryce. Małżeństwo z ks. Trubeckim przyszło do skutku, ale potem, skutkiem różnych awantur, Tilkin-Trubecka, aresztowana w Berlinie otrula się w więzieniu, ks. Giedroyc umarł w Paryżu, pozostali zaś, stając przed krótkimi sądami, gdyż fałszerstwo się wykryło.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Wiedeń 15 lutego. Na wczorajszym posiedzeniu rady nadzorczej Towarzystwa akcyjnego „Schodnica”, przedłożono bilans za rok 1899. Czysty zysk wykazano w sumie 1,180,170 zł. Po udotowaniu rezerw i tantiem, pozostaje suma 973,521 zł. Rada nadzorcza uchwalała zaproponować walnemu zgromadzeniu, zwołanemu na 28 bm., rozdział dywidendy w wysokości 60 zł. (120 koron) od akcji. reszta w kwocie 13,521 zł., ma być zapisana na nowy rachunek.

Sprawozdanie targowe ogólnego Związku hodowców i handlarzy bydła we Lwowie. Targ lwowski 14 lutego. Spół średni. Placono za żywy towar od koron 56—73 za 100 klg. żywej wagi.

Cena mięsa w rzeźni: przednie od koron —96 do 1-04, tylnie od k. 1— do 1-08.

Targ praski 12 lutego. Ogólny spęd 488 sztuk wołów, między tymi galicyjskich wołów 181. Placono za woły galicyjskie średnie od koron 60 do 70, za krowy od k. 50—58, za buhaje od k. 62 do 72 za 100 klg. żywej wagi.

Targ dobry.

Stanisławów 15 lutego. Dziś odbyło się ciągnięcie losów stanisławowskich. Na nr. 19489 padła główna wygrana w kwocie 18.000 kor., na nr. 16327 wygrana w kwocie 1.200 koron, na nr. 12473 i 6563 wygrana po 300 koron, na nr. 24347, 1355, 34544, 24870, 13495 i 12565 wygrana do 100 koron.

Wiedeń 15 lutego. (Giełda zbożowa). (Kursa w koronach i po 50 kilogramów). Pszenica na wiosnę od 7-87 do 7-88, na maj-czerwiec od 7-96 do 7-97, na jesień od 8-07 do 8-08; żyto na wiosnę od 6-77 do 6-79, na maj-czerwiec od — do —, na jesień od 6-84 do 6-85; kukurydza na maj-czerwiec od 5-35 do 5-36, na czerwiec-lipiec od — do —, na lipiec-sierpień od — do —; owies na wiosnę od 5-36 do 5-37, na maj-czerwiec od 5-47 do 5-49, na jesień od — do —; rzepak na styczeń-luty od — do —, na sierpień-wrzesień od 12-50 do 12-60; olej rzepakowy na styczeń-kwiecień od 32-50 do 33-50. Tendencja mdła.

Budapeszt 15 lutego. (Giełda zbożowa). (Kursa w koronach i po 50 kilogramów). Pszenica na kwiecień od 7-69 do 7-70, na październik od 7-88 do 7-89; żyto na kwiecień od 6-42 do 6-43; owies na kwiecień od 5-07 do 5-08; kukurydza na maj od 5-06 do 5-07; rzepak na sierpień od 12-30 do 12-40. Oferty na pszenicę umiarkowane. Chęć kupna ograniczona. Tendencja mdła.

Wojna.

(Telegramy „Dziennika polskiego”).

Bruksela 15 lutego. Według nadeszłych tu wiadomości, Anglicy mieli ponieść dotkliwą klęskę pod Rensburgiem.

London 15 lutego. Jenerał Roberts telegrafuje z obozu nad Rietriver: Porucznik Hanney, w odległości 1 i pół godz. drogi od rzeki Oranje maszerując w kierunku do Ramah, starł się z inalmym oddziałem nieprzyjacielskim i zmusił Boerów do ucieczki, poczem dotarł do Ramah. Anglicy stracili w tej potyczce 4 zabitych, 22 rannych; 13 żołnierzy nie odzyskano. Jenerał French przeszedł 12 b. m. rzekę Riet koło Dekilsdrift.

Telegram jen. Robertsa z dnia 14 b. m. donosi: Jenerał French przekroczył Modderriver koło Klipdrift i obsadził pagórkę na północ od rzeki; zabrał on wiele zapasów żywności Boerów, a równocześnie zdobyły wojska angielskie dwa obozy Boerów.

Sytuacja w Austrii.

(Telegram „Dziennika Polskiego”).

Wiedeń 15 lutego. Subkomitet wybrany przez czeski oddział konferencji pojednawczej, dla unormowania kwestii językowej przy władzach autonomicznych, obradował wczoraj w dalszym ciągu nad postanowieniami, określającymi pojęcie gmin i powiatów mieszanych pod względem językowym. W tym punkcie osiągnięto porozumienie. Także w sprawie urządzenia biur, tłumaczy, nie objawiła się różnica zdań. W sprawie przyjmowania podań innojęzykowych w gminach i powiatach, pod względem językowym jednolitych — wyłonił się wniosek pośredniczący, który jeszcze będzie przedmiotem obrad komisji.

Wiedeń 15 lutego. Koło polskie zwołane zostało na dzień 21 bm.

Pisma tutejsze donoszą, że rada państwa obradować będzie do 20 marca, poczem zostanie odroczone, a zwołane zostaną sejmy krajowe.

DEPESZE

telegraficzne i telefoniczne.

Z sejmu węgierskiego.

Budapeszt 15 lutego. Na wczorajszym posiedzeniu sejmu węgierskiego prezydent minist. Szell odpowiadając na wczorajsze wywody posła Bathyanego, stwierdził przynależność miasta Rieki do Węgier. Jestli fakt, który stoi po za wszelką dyskusją. Każda sprawa, dotycząca Rieki pod względem administracyjnym i legislacyjnym, podlega parlamentowi węgierskiemu. Ustawy węgierskie obowiązują także Riekę. Jakkolwiek rząd gotów chętnie uwzględnić specjalne stosunki tego miasta, jednakże bezwzględnie stoi na stanowisku państwowej zwierzchności wobec Rieki i zastrzeżę się przeciwko udzielaniu temu miastu prawa „veta”. Odpowiedź Szella przyjęto oklaskami.

Bójka w parlamencie belgijskim.

Bruksela 15 lutego. W izbie deputowanych przyszło wczoraj do burzliwych scen, podczas obrad nad przedłożeniem przywileju Bunku narodowego. Z powodu żywej wymiany słów, jaka się wywiązała jeszcze na końcu onegdajszego posiedzenia pomiędzy ministrem kolei Libertem, a socjalistycznym deputowanym Denisem, powstała wczoraj w dalszym ciągu sprzeczka formalna bójka pomiędzy socjalistami z jednej, a kilku członkami pra-

wicy z drugiej strony — tak, że posiedzenie musiano przerwać.

Bruksela 15 lutego. Po podjęciu na nowo dyskusji w parlamencie, postawił prezydent wniosek, ażeby socjalistę Demblona wykluczyć na jakiś czas z posiedzeń izby. Demblon przechrwał się, że Wiarta wybił po twarzy, poczem izba uchwalała jego wykluczenie. Gdy Demblon wzdrażał się dobrowolnie salę opuścić — prezydent posiedzenie zawiesił.

Strejki.

Leoben 15 lutego. Towarzystwo montanizne przyjęło koncesję, ułożone przez urząd pojednawczy. Z tego powodu strejk w kopalni Seegraben został już ukończony.

Falknów 15 lutego. Na wczorajszym posiedzeniu urzędu pojednawczego dla rewiru Falknów Loket (Ellbogen), nie zjawili się zastępcy przedsiębiorstw, wobec tego przewodniczący oświadczył, że obrady urzędu zamyka bez rezultatu.

Gniewin 15 lutego. Ogółem wydobyto tutaj 374 wagonów węgla: sytuacja niezmienną.

Pilzno 15 lutego. Sytuacja dotąd niezmienną, dziś odbędzie się narada kierownika urzędu pojednawczego z przedstawicielami robotników, w celu naklonienia ich do podjęcia pracy na nowo.

Reszyca 15 lutego. Strejk robotników w kopalni żelaza z dniem wczorajszym został ukończony. Robotnicy rozpoczęli pracę na nowo.

Wiedeń 15 lutego. „Wiener Zeitung” ogłasza patent cesarski, zwolujący sejm dolno-rakuski na 20 lutego.

Cesarz zamianował prezesa morawskiej rady krajowej, Karola hr. Zierotina, namiestnikiem Moraw.

Rozporządzenie ministra skarbu zarządza, że chociaż obowiązek wymiany centów i półcentów wygasł z dniem 31 grudnia 1899, można pieniądze te aż do 30 czerwca 1900 w centralnej kasie we Wiedniu i w głównych kasach krajowych zamieniać na nową monetę.

Ministerstwa spraw wewnętrznych i rolnictwa zezwoliło na uchwalony zniane statutów „Galic. karpackiego akcyjnego towarzystwa nutowego”, znanego dawniej pod firmą Bergheim i Mac Garvey w Marjampolu.

Minister sprawiedliwości zamianował adwokatami sądowymi auskultantów: Józefa Kaluznickiego dla Peczenizyna, Rudolfa Vogla dla Sniatyna, Gustawa Łączyńskiego dla Oleśka, Władysława Schmidta dla Podbuża, Szymona Wonscha dla Kossowa, Emila Wonscha dla Monasterzysk, Stanisława Śliwińskiego dla Birzy, Wincentego Jaworka dla Tlustego i Mieczysława Majewskiego dla Zbaraża.

Wiedeń 15 lutego. Wczoraj odbył się tutaj ze zwyczajnym przepychem bal miasta Wiednia. Wzieli w nim udział arcyksiężna Franciszek Ferdynand, Ferdynand Karol, Ludwik Wiktor, Leopold Ferdynand, Fryderyk Rainer, ks. Cumberland, rozmaici dostojnicy dworscy i państwowi, jenerałcja, ambasadorzy Eulenburg, Nigra, Kapuści z żoną, Reverseaux, nuncjusz, kilku posłów zagranicznych i prezydent ministrów Koerber z prawie wszystkimi ministrami. O godzinie 9, zjawił się w westybulu cesarz, powitany przez burmistrza i wiceburmistrza, poczem podawszy ramię żonie ambasadora rosyjskiego, wszedł monarcha na salę balową. Tu przywitano go entuzjastycznymi okrzykami, które powtórzyły się znowu, gdy cesarz o godz. 10 bal opuścił.

Wiedeń 15 lutego. Do „N. W. Tagblatt” donoszą z Rzymu, że rokowania pomiędzy Watykanem a Petersburgiem rozbiły się dlatego, iż Rosja nie chce reprezentantowi Watykanu w Petersburgu dać równego miejsca z ambasadorami innych państw. Wskutek tego przeznaczony do Petersburga msgr. Tarnassi udaje się jako nuncjusz do Hagi. Dodaje jednakże, że rokowania znowu będą podjęte, a gdyby się powiodły, Tarnassi odjedzie do Petersburga.

Wiedeń 15 lutego. Wobec licznych zażądań dlaczego nie nastąpił jeszcze w roku bieżącym rozdział zapomóg dla personelu pomocniczego w urzędach państwowych, „Wiener Abend-Post” na podstawie autentycznej informacji donosi, że zwłoka przez to została spowodowana, iż urzędników państwowych skutkiem regulacji plac wycożono od tych zapomóg i że okazała się potrzeba ułożenia nowego klucza dla rozdziału. Należy się jednak na pewno spodziewać, że odnośne prace zostaną w ciągu kilku tygodni ukończone i że rozdział natychmiast potem nastąpi.

Wiedeń 15 lutego. Feldmarszałek porucznik Pollak von Zdiradai umarł tu wczoraj rano.

Berlin 15 lutego. W Dortmund aresztowano znowu dwóch Polaków pod zarzutem zbrodni stanu, a mianowicie drukarza Melerowicza i krawca Kolendę. Podobno zbierali oni składki na rzecz skarbu narodowego w Rapperswyli.

Berlin 15 lutego. Biuro Wolfa donosi z Apji, że na uroczystość imienin cesarza niemieckiego wysłali Samoarchizy dwóch znacznych wodzów do konsulatu niemieckiego, oświadczając przez ich usta poddanie się pod panowanie niemieckie i wyrażając życzenie z powodu imienin.

Helsingfors 15 lutego. „Finlandzka gazeta” ogłasza reskrypt carski, w którym uwagi przedstawicieli stanów odnośnie do manifestu z 3 lutego 1899 dotyczącego reorganizacji wojska fińskiego odpięta jako niewłaściwe i niesłuszne. Reskrypt wzywa gubernatora, ażeby utwierdził w ludności pojęcie o właściwym znaczeniu reorganizacji dla wzmocnienia węzłów pomiędzy państwem i Wielkim Księstwem.

Petersburg 15 lutego. Wczoraj ukonstytuowało się tu zatwierdzone przez cara towarzystwo dla elektrycznych zakładów z kapitałem zakładowym 6 milionów rubli.

Helsingfors 15 lutego. Jenerał-gubernator zwrócił uwagę tuł. wyższego urzędu prawnego na to, że prasa miejscowa zamieszcza artykuły, które polityczną sytuację Finlandji przedstawiają w świetle fałszywym. Wobec tego cenzorowie mają baczyć, aby artykuły nie odpowiadały ściśle duchowi reskryptu jenerał-gubernatora z 8 czerwca ubiegłego roku, nie były ogłaszane.

Belgrad 15 lutego. Skupczyzna naswem

ostatniem posiedzeniu uchwalała zwinąć serbskie poselstwo w (Zarnogorze).

Smichów 15 lutego. Łód na t. zw. Kaiserwiese, zalaniał się pod sześcioma ślizgającymi się tam chłopcami. Trzech z nich wydobyto żywych — reszta zaś utonęła pod lodem.

Rzym 15 lutego. Prezes gabinetu jenerał Pelloux zachorował na influencję.

Ostatnie wiadomości i rozmaitości.

Sprawę dzierżawy gmachu Skarbowskiego, jak już donosiliśmy, załatwiono. P. Lityński pozostaje nadal dzierżawcą, ale w kontrakcie poczyniono ważne zmiany. Czas trwania kontraktu skrócono z lat 50 na lat 40, czynsz dzierżawny został podwyższony, a nadto ma stopniowo wzrastać z upływem czasu. Dalej zobowiązuje się p. Lityński pod rozmaitymi rygorami do znacznych wkładów na konserwowanie gmachu, i tak: w bieżącym i w następnym roku ma włożyć po 20.000 koron, a w późniejszych latach również pewne bliżej określone w kontrakcie kwoty. Umowa właśnie obecnie jest na ukończeniu, niektóre punkta p. Lityński już podpisał. Kontrakt sporządził adwokat dr. August Łoziński.

Piękny czyn. Dyrektor teatru lwowskiego, p. Heller, rozesał onegdaj do wszystkich artystów i artystek sceny lwowskiej, okólnik, w którym oświadcza, że bez względu na to, kto dostanie dyrekcję nowego teatru, on zobowiązuje się zatrzymać cały personal i placić mu pensje do 1 września, mimo że kontraktowo związany jest z nimi tylko do 1 kwietnia. Personal artystyczny naszej sceny jest pełen wdzięczności za to dla p. Hellera, gdyż dotąd uważał za rzecz pewną, iż z dniem 1 kwietnia znajdzie się na bruku. Czyn ten p. Hellera tem jest piękniejszy, gdy sobie przypominamy, że niedawno w Krakowie w analogicznym wypadku, p. Pawlikowski, h. dyrektor sceny krakowskiej, nie poczuwał się do podobnego obowiązku, lecz opuścił artystów, tak, że cały personal teatralny przez dwa miesiące, zanim dyrekcję objął p. Kotarbiński, pozostawał bez chleba i pewności jutra.

O polskie nazwiska kobiece. Adwokat dr. Różański z Gdańska donosząc w urzędzie stanu, że mu się urodziła córka, zażądał, ażeby ją urzędnik stanu zapisał jako Różańska. Urzędnik oparł się temu i zapisał „Różański”. Dr. Różański przeszedł w drodze skargi wszystkie instancje i sąd nadziemski orzekł wreszcie, że urzędnik stanu musi na żądanie zapisać końcówki nazwisk żeńskich z literą *a*. Jeżeli się więc ojciec nazywa Różański lub Śliwiński, musi urzędnik stanu na żądanie ojca nazwisko córki zapisać: Różańska lub Śliwińska.

Czego się nie wie o swoim zegarku? Wiele faktów, znajdujących się w przytoczonym związku z maszyną każdego, choćby najzwyczajniejszego zegarka, może się wydawać na pierwszy rzut oka, prawie nieprawdopodobnymi. Kowal spuszcza młot na kowadło dzienne po kilka tysięcy razy i słusznie cieszy się, gdy nadejdzie niedziela. Kółko sprężynowe w zegarku uderza dzienne 432.000 razy o widełki, to znaczy w roku 157,680.000 razy, a 3.153.600.000 razy w krótkim przeciągu czasu 20 lat.

Cyfrę te przekraczają wprawdzie zdolność naszego pojmowania, mimo to jednak każdy zegarek posiada jeszcze więcej osobliwości. Obliczono, że siła, jaką zużywa zegarek przy tak zwanym balansjerze, jest tylko cztery razy większą, niż siła skoku pchły, mogłaby ją więc nazwać „siłą czterech pcheł”. Siła jednego konia wystarczałaby, aby zatrzymać w ruchu 270 milionów zegarków.

Balansjer zegarka przy każdym ruchu, powstałym wskutek tej minimalnej siły, porusza się o 10¹ milimetra, czyli przebywa w ciągu jednego roku przestrzeń około 5.726 kilometrów. Nie potrzeba jednak wielkiej banki z oliwą, aby smarować maszynę na tę daleką podróż; dziesiąta część kropli oliwy wystarcza na cały rok — ale też taka ilość oliwy jest dla zegarka konieczną potrzebą.

Każdy zegarek powinien być właściwie co półtora roku oddawany dobremu i zaufanemu zegarmistrzowi do odczyśnienia.

Dyrektor bruckelskiego konserwatorium, Gaevert, słynie ze swej szorstkości. Oto, co mu się zdarzyło podczas ostatniej próby jenerałej koncertu, danego przez orkiestrę konserwatorium. Podczas wykonania pewnego utworu klasycznego, nagle do ucha dyrygenta dołatały szmer. Gaevert zatrzymuje orkiestrę, odwraca się i widzi jakiegoś pana, wychodzącego z sali na palcach:

— Mój panie — woła za nim — zwracam pańską uwagę, że słuchacie się tu zaledwie tolerowanie i że nie pozwalam sobie przeszkadzać... Wożny! — dodał głosem grzmiącym — zapisz nazwisko tego pana; na przyszłość zostanie *wykreślony z listy zaproszonych.

Po skończonej próbie, Gaevert woła woźnego i pyta go, jak się wywiązał z polecenia. — Panie dyrektorze — odpowiada tenże — osoba, która wyszła z koncertu, jest księciem Vendome. *Monseigneur* kazał pana przeprosić stokrotnie, ale był zaproszony na śniadanie do króla na dwunastą i nie mógł wysłuchać koncertu do końca. Gaevert miał podobno jeszcze cztery włosy na głowie. Od tego dnia jest łysy, jak kolano.

Napoleon III i księżna Fryderykowa Szleswig-Holsztein. O zmarłej niedawno księżnej pisze w korespondencji swojej Paweł Lindenberga, że matka cesarzowej niemieckiej mogła być cesarzową francuską. Gdy Napoleon III został prezydentem Rzeczypospolitej szukał dla siebie towarzyszy życia w szeregach cerek panujących domów w Europie. Zwrócił się najpierw do księżniczki szwedzkiej, Karoliny Waza, która odmówiwszy mu, wysłała następnie za księcia Alberta, dzisiejszego króla saskiego. Będąc już cesarzem Napoleon starać się zaczął o księżniczkę Adelajdę Hohenlohe-Landenburg, mającą nadzieję, że ciotka księżniczki, królowa angielska, plany jego popierał będzie. W tym celu wysłał do Londynu hr. Walewskiego, który w imieniu cesarza oświadczył się królowej Wiktorji o rękę jej siostrzenicy. Mimo jednak poparcia dostojnej pośredniczki, ojciec panny odpiśał pod datą 15 grudnia 1852 r., że upatruje wiele przeszkód do tego małżeństwa, a głównie różnicę wyznania i narodowości. Ponowne starania przez Napoleona czynione bezskutecznymi również były i niedoszła cesarzowa francuska zaślubiła księcia Szleswig-Holsztein.

Kobiety i dzieci na polu walki. Tabory angielskie są ludne bardzo, bo za wojskiem idą tłumy ciurów do wszelakich posług. I wojownicy boerscy mają pomocników, ale całkiem innych. To są ich żony, siostry i dzieci. Początkowo gazety angielskie pisały o tem jako o niezupełnie prawdopodobnej osobliwości. Dziś są już pewne zupełnie szczególności. Kobiety i dzieci przynoszą żołnierzom podczas

bitwy ładunki, czyli spełniają bardzo ważną, a zarażem bardzo niebezpieczną czynność. Oficerowie i żołnierze angielscy widzieli, jak do linii bojowej przynosiły naboje bardzo małe dzieci, mogące udźwignąć zaledwie kilka ich paczek. Kobiety są w stanie, naturalnie, udźwignąć znacznie więcej. I jedne i drugie padają niejednokrotnie ofiarą kul angielskich, nie powstrzymuje to jednak pozostałych przy życiu od tej posługi.

Przerwana pielgrzymka. Telegram donosił już o zatrzymaniu na granicy włoskiej 361 pielgrzymów, zdążających z Francji do Rzymu. W Marsylii wiadomono depeszą biskupa tego miasta mgr. Robert, że w Vintinille, przed wpuszczeniem pielgrzymów do Włoch, ma się odbyć rewizja sanitarna w obawie ospy, a to z rozporządzenia włoskiego ministra spraw wewnętrznych. Druga depesza nadeszła po drodze do przewodnika pielgrzymki, ks. Maudre; donoszono, że w Vintinille czeka pięciu doktorów z Genui, aby zaszczepić ospe francuskim pielgrzymom i że ich inaczej nie przepuszczą.

Ks. Moudre zatelegrafował do jednego z organizatorów pielgrzymki, wyprawionego naprzód i polecił mu wstrzymać się z nabywaniem biletów od granicy włoskiej, jednocześnie zatelegrafował do konsula francuskiego w Vintinille. Za przybyciem do Mentony pielgrzymi zostali istotnie zatrzymani i doktorzy chcieli im szczepić ospe, dowodząc, że grasuje ona w Marsylii. Mgr. Robert zaniósł protest, kładąc nacisk na trzy główne punkty:

1-o że rząd włoski był uwiadomiony urzędowo o zamierzonej pielgrzymce na dwa tygodnie przed przybyciem pątników do Vintinille, a więc miał czas donieść o projektowanych środkach ostrożności;

2. że stan sanitarny Marsylii jest zupełnie dobrym, że influensa i ospa od miesiąca już ustaly;

3. że nie może pozwolić na szczyepienie pielgrzymów przez lekarzy nieznanymi, ospą niepiękną.

Wobec stanowczości biskupa, władze włoskie chciały znaleźć jakąś drogę pośrednią, ale mgr. Robert nie zgodził się na żadne kompromisy i wraz z pielgrzymami powrócił do Marsylii.

Wiadomości giełdowe.

Wiedeń 15 lutego.

(/r.) Wszystkie targi zagraniczne, zarówno Londyn, jak Berlin i Paryż, oddziaływały dziś stanowczo w kierunku niżkowym. W Londynie obniżył się dziś kurs konsoli o 1/2% i wynosi już nie wiele więcej, jak 98, a więc jest o 16% niższy niż w czasie największej świętoci, w Berlinie zaś podrożała przeważnie gotówka w eskencie prywatnym, wobec czego niema nadziei, aby bank niemiecki jeszcze w lutym obniżył stopę procentową. Skutkiem tych niepomyślnych koniunktur na giełdach zagranicznych, przeważało i tutaj we wszystkich prawie walorach usposobienie niżkowe; tylko jedna kategoria papierów była dziś bardzo faworyzowana, a mianowicie akcje fabryki maszyn i wagonów i niektóre z nich uzyskały zwykłe ponad 10%. Powodem jej były pogłoski, że rząd poczyni ogromne obstalunki nowych lokomotyw i wagonów dla kolei państwowych i że także prywatne koleje pod naciskiem rządu, przystąpią do powiększenia swych taborów. — Rząd bułgarski zamierza w najbliższym czasie wypuścić 6 procentowe bony skarbowe za sumę 25 milionów franków. Subskrypcja na nie odbyć się ma na giełdach francuskich i w Wiedniu, gdyż „Länderbank” stoi na czele grupy bankowej, przeprowadzającej te transakcje.

Wiedeń 15 lutego. Zamknięcie giełdy godz. 2m. 30. Akcje austr. Zakł. kred. 236-50, Akcje węg. Zakł. kred

STRZAŁ W SERCE.

ROMANS

Przekład z francuskiego.

Poruszył się, jakby chciał przemówić, może zabronić zabrania tych pamiątek.

Czekała.

Lecz nie przemówił, udawał ciagle, że nie widzi.

Westchnęła ciężko i wyszła z pełnymi rekami karteek, na które potrzebowała tylko spojrzeć, aby sobie przypomnieć, jak bardzo dotąd była szczęśliwa.

Za drzwiami zaczęła płakać i nie powróciła już do salonu.

Wieczorem skończyła przygotowania do wyjazdu; zabrano pakunki.

Ostatnią noc miała przespać pod tym dachem.

Lecz nie dobra to była noc: nie zmrzyla nawet powiek.

Fryderyk zapukał do niej bardzo rano.

Była już ubrana.

— Czyś gotowa?

— Tak.

— Więc jedźmy...

Mówił gorączkowo, ręce mu drżały, oczy miał czerwone.

Zeszedł do ogrodu.

Słonce wschodziło z za gór.

Powóz zaprzężony czekał przed domem.

Maria-Róża zachwiała się, zanim wsiadła.

Spojrzała na ładny pałac, który opuszczała na zawsze, na okna, wszystkie zamknięte.

A przenosząc wzrok na Fryderyka:

— Czy nie zobaczę go ostatni raz przed wyjazdem?

Pokreślił głową.

— Widziałem jak przededniem jeszcze, wychodził na polowanie.

Spuściła głowę.

Michał nie chciał jej widzieć.

W pięć minut, powóz ich unosił.

Fryderyk wziął córkę w objęcia i zapytał:

— Teraz, powiedz mi całą prawdę.

— Co chcesz wiedzieć?

— Czy ty zabiłaś Piotra Ragona?

— To nie ja!

— A kto? Czy wiesz?

— Nie wiem.

I opowiedziała, nie pomijając żadnego szczegółu, wszystko, jak było i czego była świadkiem.

Koniec części trzeciej.

CZĘŚĆ CZWARTA.

Goljat i Bastyl.

I.

„Niech żyje swoboda!”

Wszystkie wydarzenia wyżej opowiedziane, które zajęły nam sporo miejsca, spełniły się w przeciągu czterech dni.

Cztery dni tylko dzieli nas od pojedynku Piotra Ragona z Marcignym, pojedynku, który skończył się samobójstwem dawnego porucznika.

Musimy podjąć nasze opowiadanie od następnego dnia po pojedynku i iść za całym przebiegiem dramatu, który rozwijał się gdzieś indziej, równoległe do tego, co się działo w Blanc-Chemin.

Po wystrzale, którym Ragon śmierć sobie zadał, sierżant Marcigny powrócił do Albertville.

Choć sumienie miało spokojne, choć nie miał sobie nic do wyrzucenia, — bo chociażby był zabił Ragona własną ręką i takby sobie tego nie wyrzucił, — jednak powrócił do koszar wzbudzony.

A że nie był na służbie, poszedł prosto do siebie.

Przeszkodził mu dopiero współlokator około godziny szóstej.

Marcigny zapytał:

— Nic nowego?

— Nic... Ty skończyłeś służbę... Żołnierze odeszli wczoraj... Myślę, że będziesz mógł znykać jutro...

— Tak, kapitan mnie już uprzedził...

— Szczęśliwiec!

A że Marcigny nie odpowiadał, sierżant, kolega podjął:

— Wyglądasz nie wesoło... Co tobie? Czy przykro ci opuścić batalion? Co prawda, od wyjścia Ragona, miałeś tu życie spokojne...

Marcigny podniósł oczy.

— Ragon mi nie przeszkadzał... Co za myśl?

Sierżant był drugim podoficerem, który zimował w Chapierville, jako sekretarz porucznika dowodzącego posterunkiem.

Pokreślił głową.

— Widziałem różne kawały, tam wysoko... mój stary... Nie zawsze ty spałeś na różach...

Marcigny milczał; sierżant, dobry chłopak, nie zaczął go więcej, rozebrał się i poszedł spać!

W pięć minut już chrapał.

Marcigny nie położył się jeszcze.

Nie był do snu usposobiony.

Myślał o nieszczęśliwym nieboszczyku, rozciągniętym tam wysoko na skałę, po którym hulały obecnie wiatry pędzące z turmij.

Nikt nie wiedział o jego śmierci, bo przyniesiono go już do nowiny do koszar.

A że było późno, prawdopodobnie nie znajdą trupa tego wieczora.

Jutro dopiero! — pomyślał.

I on także się położył.

Teraz, złość się uciszyła, nienawiść nie miała racji bytu, myślał więc z niepokojem, co z nim będzie jutro, jak wszystko się odkryje.

Jak sprawiedliwość będzie się zapatrywać na pojedynkę bez świadków... w samotności?... Na pojedynkę sierżanta z dawnym oficerem?

A czy uważa, choć powie:

To nie był pojedynek... odmówił strażnik... tamten sam na sobie sąd wykonał.

Myśl o Marji-Różie dodawała także niepokoj.

Lecz ona przynajmniej nie uwierzy nigdy, ażeby ten pojedynek nie był uczciwy...

Długo nie mógł zasnąć, w końcu sen przyszedł uspokoić rozdrażnioną nerwy.

Rano, prosił go kapitan Duroque, żeby nie odchodził, ponieważ potrzebował jeszcze poradzić się w pewnych kwestiach.

Marcigny nie mógł odmówić.

Jako przyjaciel, prosił pana o to...

Gdyż od dnia dzisiejszego, z wielkim moim żalem, nie jesteś już żołnierzem...

Wolny jestem, mój kapitanie i szczęśliwy, że mogę ci mój czas poświęcić... Pisałem do rodziny, że choć uwolniony, pozostanę prawdopodobnie kilka dni w Albertville...

Marcigny został zatem jeszcze ten dzień w koszarach.

Cały ranek przeszedł zwyczajnie.

Za każdym razem jak żołnierz lub kto inny powracał z miasta, Marcigny, udając obojętność, pytał:

— No, co tam nowego?

— Nie, sierżancie... nic...

— To dziwne — mruzczał Marcigny.

I mimowolnie zwracał spojrzenie na stok niewidzialny, gdzie Ragon spoczywał snem wiecznym.

Dopiero po południu żołnierz powracający powiedział:

— A to dopiero awantura...

Otoczono go z ciekawością...

— Co takiego? Mów... Opowiadaj...

Piotr Ragon... wiecie? dawny porucznik, którego żołnierze kochali i który znał się na służbie...

— Wiemy... wiemy...

— Nie żyje!

— Ragon nie żyje!

— Zamordowany...

Marcigny usłyszał, wyszedł na podwórze.

Nie zwrócono na niego uwagi.

— Jak się to stało?

— Niewiadomo.

— Żadnych szczegółów?

— Znalaziono ciało na skraju lasu, na stoku góry, z pierwszą przedziurawioną, że można by tam piśnię wszadzić, jak powiadają.

Marcigny przyłapał się do słuchających.

Ucichło, lecz on chciał się dowiedzieć i dawał ostrożne pytania.

Kiedy znaleziono ciało, musiano znaleźć także papier podpisany przez dwóch przeciwników.

— Kogo podejrzewają?

— Nie wiadomo, sierżancie...

— Nikt się nie zdradził?

— Ten, kto to zrobił, nie wlezie na dach i nie będzie krzychał, że jest zabójcą, z pewnością!

Marcigny zastanowił się, że mogli znaleźć papier i że żołnierz nie wiedział.

Sąd zacznie działać z pewnością i niedługo on zobaczy kępi żandarmskie u bramy koszar, z rozkazem aresztowania.

Jedna rzecz go jednak dziwiła.

Według opowiadania żołnierza, znaleziono Ragona na obrzeżach ziemi, a nie wysoko na płaskowzgórzu zielonym, gdzie odbył się pojedynek.

Jak się to stać mogło?

Żołnierz się mylił, albo źle był powiadomiony.

Marcigny cały dzień siedział w koszarach.

Chciał być gotów na wezwanie sądu.

Lecz dzień minął bez żadnego wydarzenia.

Nazajutrz miał rzucić mundur.

Wieczorem widząc, że nikt po niego nie przychodził, odważył się wyjść na miasto.

Wszędzie mówiono o zabójstwie Ragona.

Lecz Marcigny słyszał tylko to, co już wiedział: znalezienie trupa, przeniesienie do Blanc-Chemin, przybycie Cecylii i strasna jej boleść.

Nie wiedziało nie więcej.

Miał wielką ochotę iść do pałacyku i tam się zapytać, lecz pod jakim pozorem?

Nie był w pałacyku od czasu projektu małżeństwa z Ragonem i żeby zobaczyć się z Marją-Różą, potrzebowałby schadzki tajemniczej.

Włóczył się cały wieczór po mieście.

Kilka razy przechodził koło pałacu sprawiedliwości.

Poszedł potem do koszar żandarmskich i rozmawiał ze znajomym wachmistrzem młodym Korsykaninem.

Nie zauważył żadnego przymusu u żandarma, żadnej myśli ubocznej; widocznie, do tej pory, Marcigny nie był wymieniony przy śledztwie sądowym.

Więc nie znaleziono papieru...

Marcigny niepokoił się coraz więcej.

Ten papier, to jego obrona.

Niech go znajdia, a morderstwo wyjaśnione; zostaje tylko pojedynek, nieprawidłowy, to prawda, wbrew wszelkim zwyczajom i warunkom, które czynią, że prawo zamyka oczy na ten rodzaj potyczki, ale pojedynek prawdziwy, którego honorowość będzie poświadczona przez samego nieboszczyka.

Jeżeli tego papieru nie znajdia...

I, jeżeli traf, nagromadziwszy przeciw Marcignemu pewne wskazówki, pozwoli obwinąć go o morderstwo.

W takim razie położenie Marcignego staje się poważne, niebezpieczeństwo pewne, choćby nie wiem jak mówił prawdę, kiedy na tę prawdę nie będzie mógł dostarczyć dowodu...

Powrócił do koszar z sercem rozdartem.

Ku wielkiemu zdziwieniu, kapitan Duroque czekał na niego.

Wybiła jedenasta godzina: z wyjątkiem szyldwachy, który z karabinem na ramieniu chodził przed swoją budką, wszyscy spali.

Kapitan stał na podwórzu z papierosem w ustach.

Skoło poznał Marcignego, kiedy tenże przechodził pod latarnią gazową, pospieszył do niego.

— Pan tu, mój kapitanie, o tej godzinie? — rzekł Marcigny. — Czy jakie polecenie na jutro...

Nie zapominaj pan, że nie przeraża mnie kilka dni zwłoki.

— Nie chcę nadużywać dłuższej grzeczności pana. Czekalem na pana, to prawda, lecz tylko: żeby go pożegnać. Nie chciałem pozwolić panu odjechać, nie uściśnawszy mu ręki...

I wyciągnął do niego obydwie ręce z wielką serdecznością.

Marcigny uściśnął je, wzruszony tą szczerym dobrocią.

Lecz kapitan nie wypuszczał rąk Marcignego z silnego uścisku.

Jednocześnie Marcigny spostrzegł, że Duroque patrzy na niego z dziwną uwagą i trochę z pomieszaniam.

— Mój kapitanie — odezwał się Marcigny — możnaby rzec, że chcesz mi coś powiedzieć, a nie śmiesz... Czy wypadkiem, pierwszy i ostatni raz, wiedząc, zasłużyłem na nagane...

— Spójrzj mi prosto w oczy, sierżancie...

— Patrzj już, mój kapitanie — rzekł Marcigny z uśmiechem...

— I odpowiadaj szczerze...

— Przyrzekam.

Kapitan Duroque nie puszczał rąk młodzieńca.

— Wczoraj — mówił — prosiłeś o pozwolenie wyjścia od drugiej godziny do piątej...

— Tak, mój kapitanie.

— Zrazu, potrzebując twoich objaśnień o różnych drobiazgach, odmówiłem...

Lecz nalegałem i pozwolił pan, że zwykłą dobrocią.

— Pozwoliłem i poszedłeś.

Kapitan przestał.

Potem łagodnie lecz stanowczo, nie puszczać rąk sierżanta:

— Powiedz mi, minuta po minucie, co robiłeś od chwili wyjścia z koszar, to jest od godziny drugiej, — aż do powrotu, — do godziny szóstej?

Marcigny zadrżał gwałtownie.

Wysunął ręce.

— Mój kapitanie... — jękał.

— Żądałem szczeroci od ciebie.

Marcigny milczał długo, wreszcie rzekł z pomieszaniam:

— Badał, kapitanie.

— Nie, nie chcę badać... Nie mam innego pytania, niż to... W niem wszystkie inne się zawierają... i jakiegokolwiek będą odpowiedzi, przysięgam, że nikt nigdy wiedzieć nie będzie, dopóki nie upoważnisz mnie do mówienia.

Aluza za bardzo była przeźroczysta, ażeby Marcigny mógł jeszcze wątpić.

Kapitan widocznie myślał o Piotrze Ragon.

Marcigny odpowiedział z wahaniem:

— Miałem się widzieć z pewną osobą przed opuszczeniem Albertville... dla tego prosiłem, żebyś mi dał pozwolenie, mój kapitanie... Znasz tę osobę, kapitanie... wiesz, jaka zmiana w niej zaszła, dla wszystkich niewytłumaczona, lecz która w końcu się wyjaśniła... Zmiana ta zamknęła przedemną drzwi Blanc-Chemin...

(Ciąg dalszy nastąpi)

Doniesienia rozmaite

po 1 1/2 centa od wstępu

Ekonom z miszą skóla dublańska, poszukuje p ady z wiosną na ordynaryj F L w Boguchwie, koło Rzeszowa 67

Fräulein in Wien durch 20 Jahre in Klaidernheim beschäftigt sucht Beschäftigung, in u. auser Haus. Mathilde Karniol Gazowa 4

Kamienica nowa tanio do sprzedania. — Wybrałowski 1. 5.

Na sprzedaż brzozy sosnowe na kołty gorzelniowe i kadzie. Blizszych wiadomości udzieli Zarząd dóbr Kurzany pocztą w mieście.

Wolpaze drzewo bukowe sag 14:50 po leca skład Mickiewicza 20. 73. 1-1

Pani Osowiecka zechce się zgłosić po 2 listy na pocztę. Proszę o to. 88

posady inżynierów, melioracyjnych do obsadzenia zaraz. Oferty pod B. 100. Agencja ogłoszeń pasaż Hausm noa 9. 86

Rentowna, pewna lokacja kapitału kupnem pięknej kamienicy przy ulicy Kurkowej, najdrowszemu ejzej części śródmieścia Lwowa. Gotówki potrzeba około 20.000 zł. reszta hipoteka. Wyjaśnienia udzieli Tiniotwiecki Krosno.

Trzy pokoje z kuchnią na piętrze i w parterze, lokale na warsztaty. Ulica Zielona nr. 34. 89

3 pokoje z kuchnią i ogródek 25 zł. miesięcznie. Ulica Sapieży 5. 81

CHŁOPAK 14—15-letni z pękami charakteru pisma, który już pracował w biurze zjadzie w jęcie w Lwowskiej Filji Gallo. Banku dla b rdu i przemysłu Jagiellońska 3.

Oficjalistów prywatnych ty. dobrze polecenych dostarcza bezpłatnie P. T. Włóścielom

Agencja SZELEGOWSKI Lwów Jagiellońska 17.

W dalszym ciągu żłodził śdki na restauracji kościoła w Turcie następujący ofiarodawcy:

Tadzio i Wandzia S. z Czerniowiec 1 zł. J. Sokolowski z Przemysła 2. K. Król Lipia 5. E. i A. Widak z Lipia 1. Z. A. H. Kosiński z Krakowa 3. W. Janiewski z Polan 5. I. Kulczycki z Krakowa 1. Z. K. i W. S. z Czart. Danajca 1. J. Jarębicki z Debiory 1. M. Orydlowski ze Salsiny 2. Z. Nechayowa z Sambora 5. M. Schramówna z Jasła 1. D. Kutrza z Jordanowa 2. R. de Czarnoczyński z Monasterzysk 2. A. Schulz z Krakowa 0:50. Ka. E. Sworzeński z Dukli 0:50. P. Polkowski z Krakowa 1. Adolf z Krakowa 3.

Wszystkim łaskawym P. T. ofirowadawcom składa imieniem komitetu serdeczne „Bóg zapłać“ i prosi o dalszą pomoc

ke Józef Dziedziół sekretarz i skarbnik komitetu restauracji kościoła w Turcie koło Chyrowa.

CUXIER KRAJOWY z fabryki Przeworskiej
ma zawsze na SKŁADZIE
128 i sprzedaje najtaniej 132
ZADUROWICZ i Spółka
LWÓW Akademicka 6.

Smalec bezwonny na paczki 32 ct.
tylko **Leonarda Soleckiego**
w Handlu Batorego 2. — Na prowincję odsyła się odwrotnie. 35

Znakomity koniak francuski, turecki, cyjny, odznaczony na wystawie lwowskiej, cała flaszka 35, pół flaszki 1:80, dwie flaszki 1 zł.
Do nabycia tylko w Handlu **Leonarda Soleckiego** we Lwowie ul. Batorego 1. 2.

OLEJEK SŁUCHOWY
tylko prawdziwy — chęć umieszczenia w ogłoszeniu — wyciek uszu uszczelniamy w uszach i przypiętym słuch, nawet w wypadkach zadawienia.
Do nabycia po 2 zł. za flaszę wraz ze sposobem użycia jedynie w aptoce **PIOTRA MIKOLASCHA WE LWOWIE**

Monopol HERBATA
1108 1-2 z Rączką
wyborna, świeża wszędzie do nabycia a gdzie niema wprost z **Magazynu JULIUSZA GROSSEGO W KRAKOWIE Rynek pałac Spiski.**

WINA
węgierskie, austriackie, reńskie, francuskie, hiszpańskie w najcieplejszej kocieli polca handel herbata **EDMUNDA RIEDLA we Lwowie plac Mariacki liczb 10.**

Rattentod
Feliksa Immisch, Delitzsch
je to najlepszym środkiem do wyniszczenia pnie, szybko szczyry i uszy Nieszodliwy dla ludzi i zwierząt.
Do nabycia w pakietach po 30 i 60 kr. w aptekach: pod „Węgierską Koroną“ plac Bernardyński i w rowej przy ul. Akademickiej 23 we Lwowie.
W Kołomyjach w aptece Sienzi i Schwarza; w aptece pod orlem w Drohobycz i 2) w aptece w Żółtki 1-6 5

Znakomite Fortepiany
po leca **Jan Sliwinski** kopernika 16.
C. K. Dyrekcja kolei państwowych.

Ogłoszenie.
Dodatek II do obowiązyjących od 1 października 1899 taryf dla przewozu, osób i pakunków podróży na zachodnich kolei lokalnych.
Z ważnością od 1 marca 1900 zś od siebie do cen przewozu ch na kolejach Zellweg-Wolfsberg i Unter Drausburg-Wollan z ważnością od dnia otarcia ruchu na tychże kolejach wchodzi w życie dodatek II do taryf dla przewozu osób i pakunków podróży na kolejach lokalnych, pozostających p d zarządem państwa (z wyjątkiem kolei k lei lokalnych w Galicji i na Bukowinie. Cena 20 h. lery.

Szprycowanie Matico
PP. GRIMALTI & K., w Paryżu
Skuteczność niezawodna w leczeniu rękących bez utrudzenia żołądka, które zawsze pocigga za sobą